

ПРОТОКОЛ № 3
засідання наукової ради Національного фонду досліджень України
(НФДУ)

30 січня 2024 року

Місце проведення: у зв'язку з продовженням дії воєнного стану, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради Національного фонду досліджень (далі – НР НФДУ) проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР НФДУ – 31 особа). Засідання НР НФДУ є правоможним, якщо на ньому присутні не менше двох третин загального складу НР НФДУ.

За результатами реєстрації на засіданні присутні 22 члени НР НФДУ (поіменно):

Бойко Надія Володимирівна, Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, Бурлаєнко В'ячеслав Миколайович, Данішевський Владислав Валентинович, Дорошенко Андрій Олегович, Кашуба Олена Віталіївна, Кісь Оксана Романівна, Колосніченко Олена Володимирівна, Коритченко Костянтин Володимирович, Кузьмін Юрій Ігорович, Лебовка Микола Іванович, Лютий Тарас Володимирович, Матишевська Ольга Павлівна, Мойсієнко Іван Іванович, Москаленко Роман Андрійович, Носич Олександр Йосипович, Омеляненко Віталій Анатолійович, Павличенко Артем Васильович, Родінкова Вікторія Валеріївна, Семенов Андрій Олександрович, Шепельський Дмитро Георгійович.

Вільчинський Станіслав Йосипович – голова НФДУ, головуєчий на засіданні;

Представники дирекції НФДУ:

Полоцька Ольга Олександрівна – виконавчий директор НФДУ;

Кузнецов Андрій Олегович – перший заступник виконавчого директора НФДУ.

Запрошені особи:

член Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій: Віктор Демчук.

Порядок денний:

1. Про розгляд звернень грантоотримувачів (*доповідач - О. Полоцька*).
2. Про підготовку та погодження бюджетних параметрів до паспорту бюджетної програми НФДУ (*доповідач – С. Вільчинський*).
3. Про обговорення проекту відповіді на запит Міністерства освіти і науки України щодо надання інформації про вжиті заходи до авторів проєктів. (*доповідач – С. Вільчинський, О. Полоцька*).
4. Про розгляд примірної форми договору про надання грантової підтримки НФДУ у 2024 році (*доповідач – С. Вільчинський*).

5. Про розробку загальної Стратегії роботи НФДУ (доповідач – В. Родінкова).

6. Різне.

Перше питання порядку денного: **Про розгляд звернень грантоотримувачів.**

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський доповів, що дирекція на виконання рішення НР НФДУ звернулась із листами до грантоотримувачів, які отримували фінансування за два етапи реалізації проєкту, а в 2023 році звернулись з листами до НФДУ щодо неможливості продовжувати виконання проєкту з об'єктивних причин.

З метою прийняття рішення щодо подальшого фінансування проєктів було запропоновано у найкоротші терміни надати відповідь грантоотримувачам на питання: чи може команда продовжувати виконання проєкту у 2024 році з урахуванням зменшення фінансування проєкту за етап на 25%.

З 13 грантоотримувачів, до яких було направлено звернення, лише один науковий керівник готовий відновити виконання проєкту, два наукові керівники просять про перенесення фінансування на 2025 рік, а саме реєстраційні номери проєктів 2020.02/0241 та 2020.02/0202.

Також з листом звернувся науковий керівник О. Якименко, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0032, який зазначає, що вони спроможні відновити виконання проєкту за умови заміни наукового керівника та частини виконавців.

Останнім представником цих 13 проєктів виступає науковий керівник А. Лапчук, реєстраційний номер проєкту 2020.02.0090, який повідомив про спроможність виконання проєкту за умов: заміни частини виконавців проєкту, не зменшувати фінансування на 25% від суми грантової підтримки за етап та продовження терміну реалізації проєкту з 9 місяців до 12 місяців.

В обговоренні взяли участь: Д. Шепельський, О. Кісь, В. Родінкова.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про відновлення фінансування проєкту, науковий керівник І. Бельська, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0371 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з урахуванням скорочення раніше запланованого обсягу фінансування в 2023 році на 25%.

Голосування: «за» – 17; «проти» – 1; «утримались» – 4.

ВИРІШИЛИ:

відновити грантову підтримку та здійснити фінансування проєкту у 2024 році І. Бельської, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0371 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з урахуванням скорочення раніше запланованого обсягу фінансування в 2023 році на 25%.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський запропонував розглянути питання, об'єднавши двох грантоотримувачів в одне питання та прийняти рішення щодо перенесення фінансування проєктів, реєстраційні номери 2020.02/0241 та 2020.02/0202 на 2025 рік.

В обговоренні взяла участь: О. Кашуба.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про відмову у проханні грантоотримувачів І. Корольова, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0241 та В. Павліщука, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0202 остаточно припинивши фінансування цих проєктів.

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

відмовити в проханні грантоотримувачам І. Корольову, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0241 та В. Павліщуку, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0202 та остаточно припинити фінансування цих проєктів.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський запропонував розглянути питання наукового керівника О. Якименка, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0032 Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

В обговоренні взяла участь: О. Матишевська.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про відновлення фінансування проєкту, науковий керівник О. Якименко, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0032 Київського національного університету імені Тараса Шевченка з урахуванням необхідності здійснення заміни наукового керівника та виконавців проєкту, а також скороченням раніше запланованого обсягу фінансування в 2023 році на 25%.

Голосування: «за» – 20; «проти» – 0; «утримались» – 2.

ВИРІШИЛИ:

відновити грантову підтримку та здійснити фінансування проєкту у 2024 році О. Якименко, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0032 Київського національного університету імені Тараса Шевченка з урахуванням необхідності здійснення заміни наукового керівника та виконавців проєкту, а також скороченням раніше запланованого обсягу фінансування в 2023 році на 25%.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський запропонував розглянути питання наукового керівника А. Лапчука, реєстраційний номер проєкту 2020.02.0090, який повідомив про спроможність виконання проєкту за умов: заміни частини виконавців проєкту, не зменшувати фінансування на 25% від суми грантової підтримки за етап та продовження терміну реалізації проєкту з 9 місяців до 12 місяців.

СЛУХАЛИ:

Д. Шепельський запропонував не продовжувати фінансування даного проєкту в зв'язку з неможливістю відновити виконання проєкту на запропонованих умовах.

В обговоренні взяли участь: Д. Шепельський, О. Полоцька.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання щодо відмови в проханні грантоотримувача, науковий керівник А. Лапчук, реєстраційний номер проєкту 2020.02.0090 та остаточно припинити фінансування цього проєкту.

Голосування: «за» – 16; «проти» – 0; «утримались» – 6.

ВИРІШИЛИ:

відмовити в проханні грантоотримувача, науковий керівник А. Лапчук, реєстраційний номер проєкту 2020.02/0090 та остаточно припинити фінансування цього проєкту.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський доповів про отримання листів від інших грантоотримувачів, фінансування яких було припинено за їх зверненнями з інформацією щодо неможливості відновити виконання проєктів з об'єктивних причин.

В обговоренні взяли участь: О. Кашуба, Д. Шепельський, В. Родінкова.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання остаточно припинити фінансування проєктів:

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0026 – науковий керівник Мішура Юлія Степанівна;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0071 – науковий керівник Домасевич Костянтин Валентинович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0352 – науковий керівник Лозовський Валерій Зіновійович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0096 – науковий керівник Кадець Володимир Михайлович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0218 – науковий керівник Просвірнін Сергій Леонідович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0270 – науковий керівник Фальфушинська Галина Іванівна;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0244 – науковий керівник Тукало Михайло Арсентійович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0064 – науковий керівник Єфременко Василь Георгійович.

Голосування: «за» – 19; «проти» – 1; «утримались» – 2.

ВИРІШИЛИ:

остаточно припинити фінансування проєктів

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0026 – науковий керівник Мішура Юлія Степанівна;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0071 – науковий керівник Домасевич Костянтин Валентинович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0352 – науковий керівник Лозовський Валерій Зіновійович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0096 – науковий керівник Кадець Володимир Михайлович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0218 – науковий керівник Просвірнін Сергій Леонідович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0270 – науковий керівник Фальфушинська Галина Іванівна;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0244 – науковий керівник Тукало Михайло Арсентійович;

Реєстраційний номер проєкту 2020.02/0064 – науковий керівник Єфременко Василь Георгійович.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський нагадав про розгляд на попередньому засіданні НР НФДУ питання щодо неможливості реалізації окремих проєктів за конкурсом «Наука для безпеки і сталого розвитку України», а саме: 2021.01/0371 (науковий керівник Муха Ю. П.), 2021.01/0016 (Усатенко О. В.) та 2021.01/0232 (Пімоненко Т. В.). Рішенням НР НФДУ вже вдруге були визнані неспроможними до реалізації. При цьому від моменту визначення їх переможцями Фонд взагалі не надавав цим проєктам грантову підтримку.

З метою забезпечення виконання завдань Фондом, визначених в Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо цільового, ефективного та раціонального використання коштів Фонду, а також зважаючи на відсутність відповідної ініціативи з боку наукових керівників вказаних вище проєктів, виникає логічне запитання про не започатковування надання грантової підтримки цим проєктам.

В обговоренні взяли участь: А. Кашуба, Д. Шепельський.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання не започатковувати процес надання грантової підтримки проєктів з реєстраційними номерами 2021.01/0371, 2021.01/0016 і 2021.01/0232 за конкурсом «Наука для безпеки і сталого розвитку України».

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

не започатковувати процес надання грантової підтримки проєктів з реєстраційними номерами 2021.01/0371, 2021.01/0016 і 2021.01/0232 за конкурсом «Наука для безпеки і сталого розвитку України».

СЛУХАЛИ:

В. Родінкова представила результати розгляду секцією НР біології, медицини і аграрних наук на звернення Національного університету біоресурсів і природокористування України щодо зняття обмежувальних заходів з колективу проєкту 2022.01/0188 та відновити надання грантової підтримки НФДУ у 2024 році.

В обговоренні взяли участь: Д. Шепельський, О. Полоцька, І. Мойсієнко.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання щодо залишення в силі попереднього рішення НР НФДУ в частині припинення надання грантової підтримки за проєктом (реєстраційний номер проєкту 2022.01/0188).

Голосування: «за» – 17; «проти» – 1; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

залишити в силі попереднє рішення НР НФДУ щодо припинення надання грантової підтримки за проєктом (реєстраційний номер проєкту 2022.01/0188).

Друге питання порядку денного: Про підготовку та погодження бюджетних параметрів до паспорту бюджетної програми НФДУ.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський доповів про продовження розгляду цього питання з попереднього засідання НР НФДУ, а попередній розгляд звернень грантоотримувачів на цьому засіданні виокремив всі необхідні питання для продовження розгляду цього питання в цілому.

С. Вільчинський поставив на голосування питання про затвердження бюджетних параметрів до бюджетної програми НФДУ та розподіл фінансування за конкурсами НФДУ у 2024 році.

Найменування конкурсу	Обсяг фінансування у 2024 році, тис. грн		Кількість проєктів
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	
«Підтримка досліджень провідних та молодих учених»	4 488,80		2
«Наука для безпеки і сталого розвитку України»	162 628,40		54
«Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди»	176 226,9		66
«Передова наука в Україні»	94 422,20		47

«Наука для зміцнення обороноздатності України»	80 000,0		53
«Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень»	50 000,0		10
«Кембридж – НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету, Велика Британія)»		4 857,30	12
Всього	567 766,30	4 857,3	244

Голосування: «за» – 17; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

затвердити бюджетні параметри до паспорту бюджетної програми НФДУ та розподіл фінансування за конкурсами НФДУ у 2024 році.

Найменування конкурсу	Обсяг фінансування у 2024 році, тис. грн		Кількість проектів
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	
«Підтримка досліджень провідних та молодих учених»	4 488,80		2
«Наука для безпеки і сталого розвитку України»	162 628,40		54
«Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди»	176 226,9		66
«Передова наука в Україні»	94 422,20		47
«Наука для зміцнення обороноздатності України»	80 000,0		53
«Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень»	50 000,0		10
«Кембридж – НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету Велика Британія)»		4 857,30	12

Всього	567 766,30	4 857,3	244
--------	------------	---------	-----

Третє питання порядку денного: **Про обговорення проєкту відповіді на запит Міністерства освіти і науки України щодо надання інформації про вжиті заходи до авторів проєктів.**

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька доповіла про проведenu роботу щодо аналізу запиту Міністерства освіти і науки України та інформації до нього та представила підготовлений проєкт відповіді на розгляд членів НР НФДУ. Було проаналізовано за допомогою міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science наявність публікацій грантоотримувачів НФДУ на предмет співавторства з російськими та/або білоруськими вченими.

За результатами аналізу виявлено ряд наукових публікацій вченими, які отримували грантову підтримку НФДУ. В зв'язку з неприпустимістю будь-якої співпраці українських вчених з російськими вченими та за результатами наданої інформації та посилань на публікації в міжнародних наукометричних базах SCOPUS та Web of Science необхідно розглянути питання та надати інформацію МОН України щодо здійснених дій відносно авторів таких публікацій.

В ході проведення аналізу було з'ясовано, що публікація Даневича Ф.А. та Касперовича Д. В. як представників Інституту ядерних досліджень НАН України, відповідно до наданих посилань на публікації в наукометричних базах даних Scopus/WoS подання публікацій здійснено до початку повномасштабного вторгнення рф. Зокрема було встановлено, що редакцією було отримано статтю 4 січня 2022 року, рецензовано та прийнято до публікації 09.02.2022 року та оприлюднено онлайн-версію публікації 09 лютого 2022 року.

В обговоренні взяли участь: В. Родінкова, М. Лебовка, О. Кашуба, О. Носич.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання не застосовувати обмежувальні заходи до Даневича Ф.А. та Касперовича Д. В. як авторів публікацій.

Голосування: «за» – 15; «проти» – 1; «утримались» – 6.

ВИРІШИЛИ:

не застосовувати обмежувальні заходи до Даневича Ф.А. та Касперовича Д. В. як авторів публікації.

Головуючий нагадав, що на минулому засіданні НР НФДУ було прийнято рішення щодо накладення обмежувальних заходів до авторів проєктів виявлених публікацій, тому виникає необхідність додатково поінформувати Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України щодо виявлених фактів та необхідності надання пояснень обставин за якими відбулась публікація вчених, які працюють в установі та зазначити цю інформацію у відповіді до листа МОН України.

В обговоренні взяли участь: В. Родінкова, М. Лебовка, О. Кашуба.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про доповнення проекту відповіді МОН України ще однією вимогою, а саме направити лист Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України щодо виявлених фактів спільних публікацій вчених, які працюють в установі та необхідності надання пояснень обставин, за яких відбулась публікація у співавторстві з представником країни-агресора та схвалити проект відповіді МОН України.

Голосування: «за» – 17; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

схвалити проект відповіді МОН України та направити лист Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, який при провадженні наукової діяльності, виконанні наукових проектів, обов'язковому розгляді їх матеріалів на засіданнях Вченої (наукової, науково-технічної) ради, не ідентифікував та не зупинив співпрацю його співробітників з рф, про неприпустимість будь-якої наукової співпраці, спільних досліджень і публікацій з представниками країни-агресора та зобов'язати надати пояснення щодо обставин, за яких відбулась публікація у співавторстві з представниками рф.

Четверте питання порядку денного: **Про розгляд примірної форми договору про надання грантової підтримки НФДУ у 2024 році.**

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський представив примірну форму договору про надання грантової підтримки та відповідні додатки до нього; матеріали було заздалегідь розіслано членам НР НФДУ для ознайомлення, коментарі та зауваження в примірній формі та додатках до нього відсутні. В договір були внесені рекомендації членів НР НФДУ: контактні особи для комунікації, зазначена відповідальність за ті чи інші порушення, посилили частину неприпустимості наукової і науково-технічної співпраці з представниками країни-агресора.

В обговоренні взяв участь: А. Семенов.

За результатами обговорення С. Вільчинський поставив на голосування питання про затвердження примірної форми договору про надання грантової підтримки та відповідні додатки до нього.

Голосування: «за» – 16; «проти» – 0; «утримались» – 6.

ВИРІШИЛИ:

затвердити примірну форму договору про надання грантової підтримки та відповідні додатки до нього, (додаються).

П'яте питання порядку денного: **Про розробку загальної Стратегії роботи НФДУ.**

СЛУХАЛИ:

В. Родінкова доповіла про роботу робочої групи. Повідомила, що оновлена назва стратегії - визначено як Загальна стратегія роботи НФДУ на 2024-2027 р.р. До стратегії було внесено всі коментарі, однак залишилися деякі нюанси, які будуть узгоджені в найближчий час.

СЛУХАЛИ:

А. Семенов доповів про зміни та доповнення, що були внесені до стратегічних цілей, що визначені в Загальній стратегії роботи НФДУ на 2024-2027 р.р.

В обговоренні взяли участь: А. Семенов, В. Демченко.

СЛУХАЛИ:

В. Родінкова запропонувала провести наступне засідання робочої групи з розробки Загальної стратегії роботи НФДУ, інтегрувати нові коментарі та розглянути її в цілому на наступному засіданні наукової ради.

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський запропонував відкласти схвалення Загальної стратегії роботи НФДУ на 2024-2027 р.р. до наступного засідання НР НФДУ.

Заперечень не висловлено, інформацію взято до відома.

Шосте питання порядку денного: **Різне.**

СЛУХАЛИ:

С. Вільчинський повідомив, що питання порядку денного вичерпані, наступне засідання НР НФДУ заплановано на 08.02.2024 року.

Голова НФДУ

Станіслав ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

Секретар НР НФДУ

Ярослав ІВАНЧУК